

EUROPEISKA UNIONEN
Europeiska socialfonden

Diarienummer
2010-3080001

Projektnamn NORRSKEN	Diarienummer 2010-3080001
-------------------------	------------------------------

Slutrapport genomförande

Sammanfattning

Ge en sammanfattande beskrivning av projektidé och framkomna resultat.

Syftet med projekt Norrsken är att minska utanförskapet för personer som är långt ifrån arbetsmarknaden samt att öka arbetskraftsutbudet inför ett framtida arbetskraftsbehov. Vi vill bidra till att kvinnor och män i Arvidsjuar och Piteå's kommuner som står långt ifrån arbetsmarknaden eller riskerar att hamna utanför utvecklas och kommer i reguljärt arbete eller närmare arbetsmarknaden genom ett personligt lärande – via praktik, personlig utveckling och arbete i kortare perioder. Inom regionen har vi en åldrade befolkning i arbetsför ålder. För att trygga arbetskraftsförsörjningen såväl inom den offentliga sektorn som inom det privata näringslivet ska vi se till att alla personer som har möjlighet att komma i sysselsättning bereds möjlighet att göra detta.

I samverkan mellan de myndigheter som personer långt från arbetsmarknaden är i kontakt med och söker stöd ska vi gemensamt utveckla metoder för att människorna ska gå till aktivitet, utbildning, arbete och självförsörjning. Ansvarsfrågan då det gäller vilken myndighet som har ansvar för rehabilitering till arbete framför allt för gruppen utan rätt till sjukpenning är oklar och rutiner och struktur saknas för samverkan och planering.

Projekt Norrsken ska bidra till att klargöra vem som har ansvar för olika delar och hur framtida samverkan för att stötta dessa personer ut i arbetslivet ska ske i våra kommuner.

Projektets resultat

- Redogör kortfattat för det problem och de behov som projektet avsåg att fokusera kring.
- Redogör för projektets ambitioner att göra skillnad, det vill säga hur lösa problemet på ett bättre sätt. Ta utgångspunkt i den eller de programkriterier (lärande miljöer, samverkan, innovativ verksamhet, strategisk påverkan) som projektet valt, men också där så är aktuellt hur aktiviteterna av transnationell och regionalfondskaraktär bidragit.
- Vilka resultat och förslag till goda lösningar har projektet lett fram till?
- Vilken påverkan och genomslag har projektet åstadkommit på individnivå, organisationsnivå och system- och strukturnivå?

En stor grupp kvinnor och män är idag arbetslösa och långt ifrån arbetsmarknaden. Vi vet att det finns personer i gruppen vilka är långtidsarbetslösa och/eller sjukskrivna och har ett stort behov av stöd för att hitta sin väg till arbete och självförsörjning. Denna grupp vill vi stötta via ett projekt gemensamt mellan kommunala arbetsmarknadsverksamheter, socialtjänst, försäkringskassa och arbetsförmedlingar i Piteå och Arvidsjaur.

För målgruppen finns ett behov av samordning mellan myndigheter då individerna ofta har kontakt och behov av stöd från flera. Att stötta dem till att aktivt delta på arbetsmarknaden kan lindra såväl enskilt lidande som förbättra personlig och samhälls-ekonomi.

Projektet bygger på ett individcentrerat arbetssätt.

Inom regionen har vi en åldrande befolkning i arbetsför ålder. För att trygga arbetskraftsförsörjningen såväl inom den offentliga sektorn som inom det privata näringslivet

måste vi stötta alla personer som har möjlighet att delta i arbetslivet.

Metod: Projektet är individcentrerat, hela metodmodellen bygger på att alla insatser för individen utgår från dennes behov och förutsättningar. Alla ska kunna delta till 100 % av sin förmåga, även under sjukskrivnings perioder.

Empowerment: Varje person ska höja sin medvetenhet om sin situation för att kunna se sina förutsättningar och möjligheter för att sedan ta eget ansvar för att göra aktiva val för ett bra liv.

Lösningssinriktat arbetssätt: Fokus används från att vara inriktat på hinder till att se möjligheter och lösningar. Energin används till att göra mer av det som fungerar.

Helhetssyn: Deltagarens hela livssituation ska kartläggas för att eliminera hinder och hitta framgångsfaktorer. Analys av behov av insatser ska göras, även behov av insatser vilka inte är möjliga att ge inom projektet ska göras, för att i sådana situationer stötta individen vidare till rätt instans.

Projektet bygger på en bred samverkan mellan olika aktörer. Det som kännetecknar vår målgrupp är den komplexa situation som många befinner sig i och därför är ett samarbete med samtliga aktörer nödvändigt för att nå ett resultat som leder till en förbättring för individen. Samarbete mellan myndigheter och den person som deltar i projektet är av yttersta vikt för att uppnå ett bra resultat. Vidare så är det viktigt att tillvarata de olikheter som finns mellan de aktörer som deltar i arbetet för att skapa en så fullständig bild av situationen som möjligt och öka förutsättningarna för ett effektivt och kvalitetssäkrat arbete. Samverkan medför kunskapsöverföring, kostnadseffektivitet, förbättrade metoder och ökad kvalitet mellan samverkande parter.

Genom fokusering på individen och dennes förutsättningar, behov, intressen och förmåga att hitta sin inre styrka att ta egna framåtsyftande val byggs varje deltagares handlingsplan. Inga färdiga kurser eller andra erbjudanden finns. Empowerment är det tydliga ledordet, varje individ ska hitta sin väg till sitt behov av lärande. Deltagare med olika förutsättningar att arbeta ska kunna ta ansvar för sig själv, sitt arbete och sin försörjning till 100% utifrån sin förmåga.

Projektmedarbetare ska stötta deltagaren till medvetenhet om egna förutsättningar och möjligheter så att individen kan ta eget ansvar och göra personliga aktiva val. Genom att arbeta så, med empowerment som grundtanke är individen sin egen innovatör. Tillsammans med andra aktörer i samhället både företag, myndigheter och frivilligorganisationer ska vi samverka och samarbeta för att stötta individens resa att realisera sin individuella handlingsplan. Detta ska ske genom:

- Arbetsträning, där arbetsförmåga, psykisk och/eller fysiskt utreds.
- Praktik där förmågor och intresse provas i aktivitet i en verksamhet.
- Lärande platser, där kunnanden, kunskap och kompetens grundas för fortsatt arbetsliv och/eller studier
- Gruppaktiviteter med samtal i dialog.
- Kartläggning och breddning av deltagarnas nätverk

En otraditionell samverkan mellan en avfolkningsskommun i inlandet och en kommun som har haft en befolkningsökning förutom de senaste året skapar förutsättningar för nya tankespår som möjliggör att annorlunda nya innovativa idéer föds.

Transnationellt utbyte mot arbetsmarknadsinriktning. Verksamhets utbyte för utveckling av arbetsmetoder riktade till målgruppen, för att hitta nya möjligheter till arbete, breddning av nätverk och omvärldsbevakning. Vi har gjort 3 utbyten som riktar sig till projektgrupp, styrgrupp, samverkansgrupp. Och två lärande utbyten för deltagare.

Samverkan med andra myndigheter och organisationer har lett till en större förståelse för

varandras arbete, synsätt och regelverk. Genom samverkan har projektet skapat nätverk som gör att man vet vem man ska ringa om man har frågor. Genom samverkan har projektet även hittat vägar för de deltagare som i dagsläget inte står till arbetsmarknadens förfogande.

Fler handläggare på Arbetsförmedlingen upplever ett ökat samarbete med socialtjänsten/kommunen. Myndigheterna upplever att de har kommit närmare varandra.

Projektet har identifierat en rad framgångsfaktorer som har utvecklats under projekttiden. Dessa är tid, tillgänglighet, psykologiutredningar och samverkan. Människor som står långt bort från arbetsmarknaden behöver tid på sig att ta sig tillbaka i arbete. Vi har låtit dem ta tid och vi har varit tillgängliga, det har hänt att vi hämtat deltagare i hemmet och följt dem till aktiviteterna i projektet. Vi har från första stund tittat på människans situation utifrån ett helhetsperspektiv. Det är därför vi har lyckats.

I Piteå bedömer Socialtjänsten ett framtida behov av 20-30 årsplatser som de rekryterar till individstöd arbetsmarknadsenheten i Piteå kommun genom ett nytt kommunalt arbetsmarknadsprogram.

Psykologiutredningar kommer vi att kunna erbjuda fortsättningsvis där det finns ett behov inom ramen för socialtjänstens ordinarie verksamhet. Den ansvarige enheten i Arvidsjaur är föremål för en större omorganisation och det har också rått oenighet bland politiker angående projektets resultat. Detta har till viss del försvårat implementeringsfasen.

Deltagare: Ökat välmående-förbättrat självförtroende, ökat ansvar, bättre vardagsrutiner och ökad energi. Ökad kunskap via projektets föreläsningar kring vardagliga frågor som ekonomi och vikten av sparande, utbildningar och självkänsla, något som har ändrat deras ekonomivänor och fått dem att söka utbildningar. Hitta en framtida utbildningsväg, få prova på utbildning via projektet, få en praktikplats, praktiken gör också att vissa upplever att de mår bättre fysiskt och psykiskt då de tillhör ett socialt sammanhang och även ökar sin kompetens. Få ett arbete, deltagarna förväntade sig att de skulle få ett arbete som kunde leda till ökad inkomst och ökat socialt umgänge för dem. Att vara självförsörjande och oberoende av Socialtjänsten var också betydelsefullt för dem. Flera uppgav att de genom projektet blev mer aktiva i sitt jobsök och även fick ökat självförtroende i kontakten med arbetsgivare.

Anhöriga: Ökat välmående-minskad oro för sin närstående och det faktum att den närstående blir mer självständig gör att man kan ägna mer tid åt sig själv. Ökat framtidshopp. Förbättrad ekonomi, då den närstående får arbete behöver den anhörige inte längre skjuta till pengar för att stötta upp den närstående längre och får på så vis en inkomstökning.

Projektmedarbetare: Ökat välmående-mer tid till övriga arbetssökande, ökad arbetstillfredsställelse, ökad kompetensutveckling

Piteå och Arvidsjaur kommuner: Ökade skatteintäkter samt minskade kostnader för försörjningsstöd

Piteå har genom samarbetet med Arvidsjaur hittat en ny transnationell samarbetspartner kring utlandspraktik i form av Bernburg, Tyskland. Arvidsjaur har i sin tur fått ta del av Piteås kommuns arbete med att praktisera studier, personlig utveckling genom dramapedagog och arbetspsykologiska utredningar.

- Redogör för projektets syfte/projektmål, delmål och avsedda resultat.
- Vad har projektet uppnått i förhållande till mål och planerat upplägg? Redogör dels med kvantitativa mått, dels kvalitativt i form av till exempel erhållna kunskaper och förändringar i attityder, riktlinjer, beteende etc.
- Vilket lärande åstadkom ni i projektet såväl internt som externt?
- Redogör för orsaker till avvikelser i förhållande till planerad verksamhet i projektansökan och hur detta har påverkat projektbudgeten.

Projekt Norrskens syfte är att:

Minska utanförskapet för personer som är långt ifrån arbetsmarknaden
 Bidra till att kvinnor och män i Arvidsjaur och Piteå kommuner utvecklas genom ett personligt lärande via praktik, studier och personlig utveckling
 Deltagare inskrivna i projekt Norrskan ska till 100 % av sin förmåga stötta till sysselsättning
 Utifrån en grundsyn som bygger på empowerment, lösningsfokuserat arbetssätt och med helhetssyn på individens situation ska den enskilde deltagaren ta ansvar för sin utveckling samt göra egna val för att få arbete och egen försörjning
 Öka arbetskraftsutbudet inför ett framtida arbetskraftsbehov i kommunerna och därmed i regionen
 Bidra till att trygga arbetskraftsförsörjningen såväl inom den offentliga sektorn som inom det privata näringslivet
 Utveckla metoder för att stötta individerna att gå till aktivitet, utbildning och självförsörjning
 Genom samverkan formulera rutiner och struktur för ansvarsfördelningen mellan myndigheter för rehabilitering för gruppen som inte har rätt till sjukpenning

Projektmål

50 % av de personer som fullföljer sin handlingsplan har gått till arbete eller studier
 80 % av deltagarna upplever att deras möjligheter att komma ut på arbetsmarknaden har ökat
 90 % av deltagarna som fullföljt sin tid i projektet ska ha fått en bild av sina möjligheter kopplat till de krav som finns på arbetsmarknaden
 100% av deltagarna har upprättat en egen handlingsplan
 100 % av deltagarna har identifierat sin väg via myndighet/institution/organisation som dom behöver för att gå vidare i sin handlingsplan

Kvantitativa mått - måluppfyllelse

223 deltagare har avslutats från Norrskan. 44 av dessa har inte besvarat vissa frågor som ligger till grund för statistiken.

Måluppfyllelse för deltagare som fullföljt sin handlingsplan och gått vidare till studier eller arbete är 85 % i båda kommunerna. I Piteå är det 83 % och i Arvidsjaur är det 88 %.

Måluppfyllelse för deltagare som upplever att deras möjligheter att komma ut på arbetsmarknaden har ökat är 78 % i båda kommunerna. I Piteå är det 71 % och i Arvidsjaur är det 95 %.

Måluppfyllelse för deltagare som fullföljt sin tid i projektet och har fått en bild av sina möjligheter kopplat till de krav som finns på arbetsmarknaden är 80 % i båda kommunerna. I Piteå är det 75 % i Arvidsjaur är det 89 %.

Måluppfyllelse att deltagarna har upprättat en handlingsplan är 93 % i båda kommunerna. I

Piteå är det 95 % och i Arvidsjaur är det 90 %.

Måluppfyllelse att detagare har identifierat sin väg via myndighet/institution/organisation som dom behöver för att gå vidare i sin handlingsplan är 96 % i båda kommunerna. I Piteå är det 86 % och i Arvidsjaur är det 96 %.

Vi har fört individerna till rätt instans och insatser, till LSS, FK mm. Individerna har haft personlig utveckling vilket har lett till förändringar i beteende och attityder. Där har även utredningar varit till stor hjälp för att individen ska kunna förstå sitt beteende och attityder för att kunna göra något åt det. Utredningar har även medfört diagnoser och därigenom fått en kodning på AF som ger rätt hjälp och stöd för individen. Allt det har gjort att individen fått en högre livskvalité.

Vi har arbetat med spontana och otraditionella lösningar som innebär att man arbetar förutsättningslöst utan förskapade program vilket gör att arbetssättet blir väldigt fritt utan hinder och man kan göra individuella speciallösningar för varje person som gör att just den personen kommer vidare i arbetslivet.

Tjänstemännen inom de olika myndigheterna har utvecklat ett bra samarbete på operativ nivå. På lednings och organisationsnivå har samverkansarbetet utvecklats både inom kommunen och mellan kommunerna.

En stor kunskapsöverföring har skett mellan medarbetarna, eftersom alla medarbetare har olika bakgrund såväl i yrket som privatliv, större nätverk, genomfört utbildningar inom tillgänglighet och jämställdhet bl.a.

Personalen har också fått ett lärande i att tänka nytt, se möjligheter, ha tålamod och uthållighet, använda fingertoppskänsla. Medarbetarna har även fått större kunskap om de olika myndigheternas regelverk, verktyg, se vilka möjligheter det finns hos andra myndigheter därav kunna hjälpa individen till rätt instans, insatser, finna nya vägar, verktyg som kan stötta/hjälpa individen både ekonomiskt och socialt. Samarbetet mellan kommunerna har också gjort att man förstår varandras resurser och arbetssätt.

Ett lärande inom det privata näringslivet har också infunnit sig, även se deras möjligheter och behov. Dess vilja till sociala samhällsnyttan.

Vi har även haft lösningsfokuserad utbildning med reflektions träffar.

Resultatet hos individen har även varit ett lärande att se utvecklingen och sett potentialen och dess förmågor.

Det som skulle kunna ha varit bättre är: att arbeta närmare Försäkringskassan, Landstinget (psykiatrin), skapa ett ännu bättre kontaktnät, behöver förbättra kontakten och kontaktvägarna. För vid diagnos kunna få snabbare kontakt med samtalskontakt för individen, för fortsatt hjälp till rätt insatser från rätt instans.

Målgruppen har varit mycket längre från arbetsmarkanden än planerat. Vi har inte kunnat ta in antalet som planerat, det har varit långa inskrivningstider, väntan på beslut från andra myndigheter.

Budgetsvårigheter: Svårt för Socialtjänsten att komma igång, särskilt Arvidsjaur, svårt att få aktivitetsstöd från Arbetsförmedlingen.

Det tar tid att bygga upp ett projekt, tar tid för medfinansierarna att komma igång och att förstå deras roll i projektet. Det har även varit personalbyte hos medfinansierarna.

Personalbyte har det även varit inom projektet, vilket innebär att projektet till en början tappar fart men i förlängningen visade det sig att det skapades nya förutsättningar och möjligheter.

Från början bör alla handläggare hos medfinansierarna sitta ned tillsammans för att gå igenom budget och förstå möjligheterna som projektet har.

Projektägare är mer insatt från start, medprojektsökande är inte lika insatta i projektidén. Viktigt att skriva projektansökan tillsammans grundligt, inte bara vara med i förprojekteringen. Representanter i styrgruppen från projektmedsökande och medfinansiärerna hade också behövt bli insatta i projektet tidigare än vad som gjordes.

Arbetsätt

Vad var ert huvudsakliga arbetsätt? Beskriv kortfattat vilka metoder, utbildningar och andra aktiviteter som användes. Vad i metoderna och aktiviteterna var det som gjorde skillnad, d.v.s. som ledde fram till det önskade resultatet? Beskriv eventuellt nya metoder eller material som tagits fram i projektet.

Individfokus- Projektet är individcentrerat, hela metodmodellen bygger på att alla insatser för individen utgår från dennes behov och förutsättningar. Alla ska kunna delta till 100 % av sin förmåga, även under sjukskrivningsperioder.

Empowerment: Varje person ska höja sin medvetenhet om sin situation för att kunna se sina förutsättningar och möjligheter för att sedan ta eget ansvar för att göra aktiva val för ett bra liv.

Lösningssinriktat arbetsätt: Fokus används från att vara inriktat på hinder till att se möjligheter och lösningar. Energin används till att göra mer av det som fungerar.

Helhetssyn: Deltagarens hela livssituation kartläggs för att eliminera hinder och hitta framgångsfaktorer. Analys av behov av insatser görs, även behov av insatser vilka inte är möjliga att ge inom projektet görs, för att kunna stötta individen till rätt instans.

Lösningssinriktat arbetsätt: Fokus används från att vara inriktat på hinder till att se möjligheter och lösningar. Energin används till att göra mer av det som fungerar.

Dokumentation av lärande

Deltagarna i Piteå har haft tillgång till ett digitalt kartläggningsverktyg-Valiweb, verktyget är objektorienterat vilket innebär att individen själv skriver in sin egen information.

Psykologiutredningar såsom arbetspsykologiska utredningar, neuropsykologiska utredningar, samt utredningar kring dyslexi och studieförutsättningar.

Föreläsningar från olika organisationer: Röda korset, Attention, Hjärnkoll, föreläsning med Mia Törnblom kring självförtroende/självkänsla

Studiebesök inom gruvnäringen, vindkraft, turistnäringen, hantverksnäringen, information från studieorganisationer och studievägledning kring olika yrken samt kurser som startar, olika utbildningsvägar, möjligheten till arbete eller studier.

Studiebesök till olika arbetsplatser

Personlig utveckling – Arbetar individinriktat med olika syfte för olika individer, trots att den äger rum i grupp. Förbereder exempelvis för arbetsintervjuer, hur man pratar med kunder, tränar upp den sociala förmågan, övningar som höjer självförtroendet, konflikthantering och värderingsövningar (att lära sig diskutera och att det är ok att ha olika värderingar)

Hälsa och Kost – Aktiviteten stöttar deltagare till att få inspiration och kunskap om hälsa t ex. hur vi kan må bra på vårt eget sätt, hur vi kan träna/röra oss för att må bra, hur vi kan tänka för att vi ska må bra, hur vi kan äta för att vi ska må bra.

Fysisk träning, provträning på Korpen (Piteå) och anordnade träningar på gym (Arvidsjaur)

Aktivitet-data i Arvidsjaur.

Rehabiliterings aktiviteter: Bryggan, Sinnenas Atelje, Föreningservice, integrationsdag i Arvidsjaur med lassokastning och sparkträning. Information om starta eget från Redok entreprenörcentrum och Arbetsförmedlingen.

Samt utbildningsinsatser till oss i personalen: Jämställdhet- och Tillgänglighet. ESF -och processtöd SPeL.s seminarier och möten för projektägare, styrgruppsmedlemmar och projektledare.

Projektets arbetsmetod har varit framgångsrik trots att många deltagare från främst Piteå stått långt ifrån arbetsmarknaden. Projektets deltagare har i hög grad gått vidare till arbete eller studier. Den framgångsrika metoden består av flera små pusselbitar som tillsammans skapar en flexibel och individinriktad arbetsmetod. Dessa pusselbitar är följande: Ökad aktivitet, eget ansvar, bemötande, den sociala gemenskapen, egenmakt, vägledning och stöd, tiden, täta kontakter och uppföljning, individinriktat på riktigt, helhetsperspektivet, spontana och otraditionella lösningar, rutiner.

Tid, Resurserna, Personlig utveckling, Utredningar, föreläsningarna

Fördjupat individfokus med de 4 T:na, Tid, Tillgänglighet, Tålmod, Tajming. Karlägningsdokumentation som leder till en individuell handlingplan för deltagaren. Dokumentation av lärande har omfattat personlig utveckling, lärande på praktik- och arbetsplats samt utveckling av deltagarens personliga nätverk. Statistik för att mäta måluppfyllelse i projektet.

Deltagande aktörer i projektet

Redogör för vilka aktörer (organisationer, företag, myndigheter) som ingick i projektet, samt vad de konkret bidrog med, både vad gäller engagemang, ekonomiska resurser och påverkansarbete. Redovisa dessutom arbete i projektgrupp, styrgrupp och/eller referensgrupp samt gruppernas sammansättning. Hur har grupperna fungerat?

Socialtjänsten och arbetsförmedlingen har varit medfinansierare, försäkringskassan var med i projektansökan sen drog de sig ur.

Socialtjänsten har bidragit med : Bollplank, idéer, engagemang i deltagaren, olika utvecklingsvägar och möjligheter, gemensam startegi, trepartssamtal med arbetsförmedlingen och deltagare.

Arbetsförmedlingen har bidragit med: Möjlighet till anställningsstöd i olika former för deltagarna, arbetsförmågeutredningar, trepartssamtal tillsammans med socialtjänsten och deltagare.

Vad kunde vara bättre: Socialtjänsten och arbetsförmedlingen i Arvidsjaur har haft sena inlämningar av ekonomiska dokument.

Om försäkringskassan varit med hade man kunnat ha en bättre handlingsplan för deltagare med diagnoser.

Det som kunde ha varit bättre är: Att arbeta närmare försäkringskassan och landstinget (psykiatrin), skapa ett än bättre kontaktnät, behöver förbättra kontakterna och kontaktvägarna. För vid diagnos kunna kunna få snabbare kontakt med samtalskontakt för individen, för fortsatt hjälp till rätt insatser från rätt instans. Det tar tid att bygga upp ett projekt, tar tid för medfinansierarna att komma igång och för dem att förstå deras roll i projektet. Det har även varit personalbyte hos medfinansierarna.

Från början bör alla handläggare hos medfinansierarna sitta ned tillsammans med projektledning och projektmedarbetare för att gå igenom budget och förstå möjligheterna som projektet har. Detta för att undvika missförstånd om vad som står i projektplaneringen som är projektets uppdrag och handläggarnas önskemål om vad projektet ska arbeta med.

Projektägare är mer insatt från start, medprojektsökande är inte lika insatta i projektidén. Viktigt att skriva projektansökan tillsammans grundligt, inte bara vara med i förprojekteringen.

Projektgruppen har bestått av:

Projektledarna och övrig personal i projektet. Projektpersonalen har olika kompetenser vilket har inneburit många olika erfarenheter, metoder, tankar, större kontaktnät, stor delaktighet i varandras arbete för att driva projektet vidare och möjliggöra deltagarens resa.

Vid projektstart gick det lite tungt i Arvidsjaur p.g.a. för lite personal, vid förprojekteringen drogs personalbudget ner. Detta påtalades dock.

Bättre om det funnits en tydligare roll i Arvidsjaur som samordnar det administrativa. Medfinansiärerna har inte skapat utrymme för de handläggare som fått i uppdrag att arbeta men projektet och det har påverkat projektet negativt pga att handläggarna upplevt att de inte hunnit med uppdraget i projektet i och med arbetsbelastningen i de ordinarie arbetsuppgifterna.

Från början bör alla handläggare hos medfinansiärerna sitta ned tillsammans för att gå igenom budget och förstå möjligheterna som projektet har.

Vad kunde vara bättre?

Viktigt att projektjänsterna i så stor utsträckning som möjligt är en heltidstjänst så att inga funderingar/ frågor uppstår utifrån vad som ingår i arbetsuppgifterna.

Styrgruppen har bestått av:

Projektledarna i Piteå och Arvidsjaur. Chef arbetsmarknadsenheten i Piteå (projektägare), chef arbetsmarknadsenheten i Arvidsjaur, verksamhetsområdeschef socialtjänsten i Piteå och Arvidsjaur, chef arbetsförmedlingen i Piteå, i början av projektet även en representant från försäkringskassan i Piteå, i slutet av projektet chef arbetsförmedlingen i Arvidsjaur.

Vad kunde vara bättre: Viktigt att skriva projektansökan tillsammans grundligt, inte bara vara med i förprojekteringen. Projektägare är mer insatt från start, medprojektsökande är inte lika insatta i projekttiden.

Viktigt att projektledningen i så stor utsträckning som möjligt är tillsatt innan projektets ansökningskrivningen/uppstart.

Längre uppstart innan man tar in deltagare.

Samverkansgrupp har ingått i projektet, där projektledare, projektpersonal, representant från socialtjänsten och arbetsförmedlingen ingått. I Piteå har den gruppen fungerat väldigt bra. Vi har träffas en gång/månad alla inblandade, arbetsförmedlingen, socialtjänsten, projektledare och projektpersonal. Genom att träffas regelbundet så har det lett till en större förståelse för varandras arbete, synsätt och regelverk. Vi har också skapat nätverk och genom det också hittat vägar för de deltagare som står längst bort från arbetsmarknaden.

I Arvidsjaur har det inte fungerat lika bra på grund av att socialtjänsten och arbetsförmedlingen valt att ha en representant från varje ställe vilket blir kännbart om representanten blir sjuk eller prioriterar annat i stället för att komma på samverkansträffar. De ger ett mervärde för projektet att ha fler handläggare med på träffarna. Och också en förståelse för varandras arbete, synsätt och regelverk.

Samverkansgrupperna i båda kommunerna har träffats 6 gånger under projekttiden för att byta tankar och erfarenhet mellan varandra.

Jämställdhetsintegrering

Redogör för hur ni arbetat med jämställdhetsintegrering i ert projekt. Relatera till projektplan och utmaningar under arbetets gång.

Projektet har tagit fram en Jämställdhetsplan, som processtödet för Jämställdhet har fått

komma med synpunkter på. Vi har i projektet arbetat för jämställdhet och reflekterat över denna fråga i stort och smått tillsammans med deltagarna i allt från små vardagliga samtal till att ta upp frågan i större sammanhang och ur olika aspekter.

Efter varje genomfört studiebesök eller aktivitet får deltagarna utvärdera aktiviteten ur ett jämställdhetsperspektiv. Det finns en medvetenhet kring kön och mångfald vid alla träffar, möten och planeringar i projektet.

Deltagarna uppger att de väljer yrke efter personligt intresse och fler deltagare har också fått ett könsotypiskt arbete. Projektmedarbetarna strävar efter att uppmuntra könsotyiska yrkesval i de fall intresse förekommer och använder olika insatser för att få deltagarna att tänka över könsgränserna.

Vi har genomfört studiebesök på såväl typiskt manliga som kvinnliga arbetsplatser. Vi har även genomfört studiebesök på typiskt manliga eller kvinnliga arbetsplatser där trenden börjat ändras och där bett kvinnor på typiskt manliga arbetsplatser ta emot besöket eller vice versa. T ex. Kriminalvårdens transportsamordning och Armens jägarbataljon.

Vi har i Arvidsjaur genomfört föreläsningar kring mobbing och personlig utveckling. Piteå kommuns ansvarig för jämställdhetsfrågor har vid en träff med projektets deltagare pratat kring jämställdhet.

Vi har i projektet i båda kommunerna arbetat för att synliggöra och medvetandegöra de olika förhållanden och villkor som finns för kvinnor och män.

Vi har även bjudit in föreläsare som bryter det traditionella könsmonstrerna på arbetsmarknaden, exempelvis en man som arbetar inom äldreomsorgen. Vi har också försökt att blanda både kön och ålder på föreläsarna.

Processtödet för jämställdhet har gått igenom kartläggningsdokumentet och vi har reviderat det. Processtödet för jämställdhet har även genomfört en utbildning om ohälsa och kön riktad till projektgrupp och samverkansgrupp. Projektmedarbetarna har också gått basutbildning i jämställdhet och jämställdhetsintegrering i Luleå. Projektet har haft en jämställdhetsintegreringsdag. Dagen riktade sig till styrgrupp, projektgrupp och samverkansgrupp. Den genomfördes av Monica Forsman och Maria Stefansson processtöd jämställdhetsintegrering.

Aktiviteter för deltagare om mångfald och icke diskriminering har anordnats i projektet med Röda korsets icke diskriminerings byrå. Föreläsning/workshop för deltagarna med den sociala entreprenören Leo Razzak kring identitet, mångfald och ungdomsproblem. I workshops fick deltagarna bl.a. fundera kring "hur vill jag bli bemött, hur bemöter man andra", framtidstro och hur viktigt det är att kunna se sina positiva egenskaper. Teatergruppen Scratch hade en mångfald och jämställdhets eftermiddag med deltagarna, de förtydligade för oss och hjälpte oss att se hur lätt vi fastnar i gamla tankespår och begränsar oss själva istället för att utvecklas och gå mot nya mål.

Aktiviteten personlig utveckling för deltagare där de arbetade de med gruppdynamik, vedertagna normer och värderingar, jämställdhet, kommunikation, omvärldsanalys, min plats i samhället.

När det gäller hälsosamma aktiviteter såsom gym- och simkort har det varit lika för män och kvinnor.

Det har funnits en medvetenhet kring kön och mångfald vid alla träffar, möten och planeringar i projektet. Vid alla möten, träffar och planeringar finns även jämställdhet med

som en punkt på dagordningen.

Tillgänglighet för personer med funktionsnedsättning

Redogör för hur projektet arbetat för att förverkliga visionerna vad gäller tillgänglighet i projekt. Relatera till projektplan och utmaningar under arbetets gång.

Projektet har haft en tillgänglighetsdag. Dagen var riktad till styrgrupp, projektgrupp och samverkansgrupp. Barbro Lindgren processtödd tillgänglighet ansvarade för dagen.

Vi har tagit fram en CD-skiva om information om projektet till de personer som har läs/skriv svårigheter, hörsel och syn nedsättning. Den passar bra till personer som har svårt att ta emot information, de kan använda den flera gånger för att förstå information om projektet.

Lokaler som har använts vid föreläsningar, våra kontor mm har varit tillgängliga för personer med funktionsnedsättning.

Projektet har arbetat individriktat och med otraditionella lösningar utifrån varje deltagares behov. T ex har vi gjort hembesök hos de deltagare som har svårt att komma, ringt och väckt dem på morgonen, vi har hämtat och skjutsat personer till olika aktiviteter, sjukbesök, följt deltagaren på studiebesök inför praktikplats och möten med andra organisationer. Det har varit bra för personer med psykisk ohälsa.

Med det individfokus som vi har arbetat med, har det inneburit att vi har mött deltagarna på deras planhalva, med tillit och förtroende utifrån deras behov och förutsättningar.

Deltagare som inte står till arbetsmarknadens förfogande har projektet hjälpt och stöttat till rätt instans. Exempelvis till försäkringskassan för sjukbidrag och till arbetsförmedlingen för fortsatt planering enligt handlingsplan. Norrskens deltagare har ofta dolda funktionsnedsättningar, något som innebär att det inte räcker med att anpassa lokaler och hjälpmedel utan projektet har behövt anpassa sig självt till deltagarna.

Det innebär att man anpassar sitt förhållningssätt, sitt bemötande och arbetssätt individuellt till deltagarna. Ibland krävs det att man hämtar deltagare eftersom de har svårt att ta sig till aktiviteterna, även om viljan finns hos deltagarna så finns inte förmågan.

Enligt SERUS följeutvärderare så tycker såväl funktionsnedsatta deltagare som samverkanspartners att Norrskens har varit ett tillgängligt projekt. Flera samverkanspartners från både arbetsförmedling och socialtjänst betonar hur tillgängligt projektet har varit och att nästan alla kunnat delta, vilket enligt respondenterna är ovanligt. Projektets resurser i form av arbetspsykologisk utredning och kursen i personlig utveckling har värderas högt av samverkansparterna där flera handläggare ser en stor skillnad hos de som deltar i Norrskens och de som inte gör det.

Både psykiskt och fysiskt funktionsnedsatta har deltagit i projektet utan problem. En intervjuad deltagare (SERUS följeutvärderare) uppger exempelvis att han själv har en mild form av läs- och skrivsvårigheter men har kunnat delta i projektet utan problem och många andra deltagare vittnar om detsamma.

Tillgången till olika psykologiska utredningar som snabbt kan genomföras har varit en stor hjälp för individer med olika funktionsnedsättningar som på så sätt kan få rätt stöd och hjälp. Utredningarna har varit som hjälp till individen för diagnos och behandling.

Projektet har använt tolkhjälp för utlandsfödda deltagare vid studiebesök och andra aktiviteter för att de ska kunna tillgodogöra sig informationen.

Projektet har anordnat föreläsningar kring flickor med ADHD för såväl deltagare som projektpersonal. Föreläsningar om ADHD, Touretts syndrom, dyslexi och självmedicinering av alkohol med Attention. En föreläsning för deltagare och en för anhöriga på kvällstid. Föreläsning kring psykisk ohälsa med en ambasadör från Hjärnkoll som berättade om sin egen erfarenhet av psykisk ohälsa. Föreläsningarna har varit i båda kommunerna.

I Piteå har projektet haft utredningsplatser av arbetsförmåga för deltagare. Detta för att exempelvis ge omdöme om: fysisk och psykisk uthållighet, förmåga att ta emot instruktion och genomföra uppgift på ett adekvat sätt, förmåga att hantera stress, tidspassning, behov av arbetshjälpmedel, initiativförmåga, motivation, behov av hjälp och stöd i arbetsituationen, förmåga att samarbeta med andra, att finna plats i en arbetsgrupp, självförtroende, problem med resor till och från arbetsplatsen. Detta för att deltagare ska kunna få rätt stöd och hjälp och stöttas till rätt instans.

Praktiksamordnarna har genomfört arbetsplatsanalyser enligt Activas modell.

Regionala prioriteringar

Redogör för de eventuella regionala prioriteringar som ni arbetat med.

Vi har arbetat mot den regionala arbetsmarknaden som är i utveckling inom regionen, där ett ökat arbetskraftsutbud skönjas.

Det har varit studiebesök inom gruvindustri, skogsnäringen, vindkraft, turistnäringen och hantverksnäringen.

Februari 2012 genomfördes en studieresa med deltagare i Norrsken till Pajala och Gällivare för att titta på gruvnäringen och arbetsmöjligheterna där. Deltagare från både Piteå och Arvidsjaur deltog. Samtliga som var iväg uppskattade resan, även de som inte ser gruvnäringen som framtida yrken.

Studieresa till Luleå på SSAB var den 8 maj 2012 för deltagare i Arvidsjaur och Piteå.

Arvidsjaur deltagare var till Glommersträsk den 28 januari 2014 på studiebesök på GK-Door (företaget gör dörrar) och Norr-fog såg för att titta på möjligheten till arbete där, Norr-fog har behov av att anställa.

Den 15 maj 2014 hade arbetsmarknadsenheten i Arvidsjaur en jobbmässa riktad till arbetslösa, deltagarna i Norrsken besökte den.

Deltagarna har fått information om utbildningar som finns inom regionen på universitet, folkhögskolor, arbetsmarknadsutbildningar och reguljära utbildningar. Informationen om de olika utbildningarna och utbildningsvägarna har delgetts deltagarna av studievägledare i Arvidsjaur och Piteå kommun.

Spridning och påverkansarbete

Redogör för hur ni arbetat med spridning och påverkansarbete.

- Vilka personer/organisationer har ni riktat er till?

- Hur kan projektets idéer och erfarenheter omsättas i annan verksamhet?
- Vilka ytterligare insatser för påverkansarbetet skulle behövas för att nå dit ni vill? Vem/vilka bör göra det?

Politikerna inom båda kommunerna, fullmäktige och nämnds politiker. Vi har nätverkat via ESF, i Västerbotten och andra projekt inom programområde 1 och 2.

Projektledaren och EU-samordnaren träffade den 12 maj 2011 Pierre Schellekens från EU-kommissionen i Sverige. Han var på studiebesök i Piteå. Projektledaren berättade om projektet i Norrskens och delade ut broschyrer om projektet.

Vi har deltagit i Bryssel på Employment week, varit på kontaktseminarium till Warszawa Polen och till Tyskland.

Studiebesök för personalen till Skottland och Tyskland

Maj 2011 åkte delar av styrgruppen, projektgruppen och samverkansgruppen till Skottland på studieresa till Aberdeen och Inverness. Syftet med studieresan var att ge personal inom projektet möjlighet att lära hur man arbetar i Skottland för liknande målgrupp som i Norrskens. Och berätta om projektet i Norrskens samt eventuellt skicka deltagare dit för studiebesök eller praktik.

Vid partnersöksforumet mars 2011 i Warszawa, Polen så knöts kontakt med en organisation i Tyskland som ville samarbeta med projektet i Norrskens.

Projektledaren i Arvidsjaur deltog den 8 juli 2011 på mässan A-smällen i Arvidsjaur där hon informerade om projektet i Norrskens. Hon träffade bland annat skolansvariga från Tanzania.

EU-samordnaren och projektmedarbetaren var den 14-15 september 2011 på studiebesök i Sonnenberg i Tyskland för att titta på möjligheten att skicka deltagare dit på praktik.

Piteå kommun har en tidning som heter Pitekvarten, den 19 september 2011 gjordes en intervju med projektledaren, projektmedarbetaren och deltagare i Norrskens. Som sedan publicerades.

Projektledaren och två projektmedarbetare deltog den 13 oktober 2011 på Working Life konferensen i Stockholm. En bra konferens med intresserade föreläsningar om att alla behövs och kommer att behövas för att få en fungerande arbetsmarknad. Oavsett funktionsnedsättningar och annan problematik.

Oktober 2011 åkte 5 deltagare och 2 vägledare till Scherpenheuvel i Belgien. Resan gick bra och på måndagen den 24 oktober startade praktiken. De 2 vägledarna stannade i 2 dagar för att se så att allting fungerade gällande boende och praktikplatser. Deltagarna åkte hem själva efter praktiken var slut den 6 november.

Den 21-23 november 2011 deltog projektledaren i Employment Forum i Bryssel. Under besöket i Bryssel så hade projektledaren ett möte med Marja och Luc våra partners i Belgien för att prata om hur praktiken fungerat för deltagarna från projektet och för fortsatt planering kring praktik för deltagare.

Naoko Suzuki, docent i livslångt lärande vid universitetet i Tokushima Japan var på studiebesök i Piteå den 2 mars 2012 för att träffa de som arbetat i projektet i Kompare. Hon var också intresserad av Norrskens. Två av vägledarna informerade om Norrskens.

EUROPEISKA UNIONEN
Europeiska socialfonden

Diarienummer
2010-3080001

Den 26-29 mars 2012 åkte delar av styrgrupp, projektgrupp och samverkansgrupp på studieresa till Sonnenberg i Tyskland. Där besökte de Zentrum Fur Berufliche Fortbildung i Sonnenberg som är ett privat företag som startades av Willhem 1990. Zbf arbetar bland annat med yrkesmässig träning mot arbete, orienteringskurser, individuell vägledning för att söka arbete, skriva ansökningar, CV mm, lärlings- och praktikplatser, personlig utveckling. Syftet med resan var att knyta transnationella kontakter och titta på möjligheten att skicka deltagare dit på praktik i månadsskiftet april/maj.

Deltagit och promotat projektet på SKL arbetsmarknadsdagar i Uppsala.
Kontakt med Almi och företagarcentrum

Den 15 november föreläste Johan Oljeqvist VD på Fryshuset i Stockholm, i Arvidsjaur. Föreläsningens tema: All energi är positiv-bara förutsättningarna finns för att rikta den åt rätt håll. Han besökte också Ideum i Arvidsjaur där projektledaren i Arvidsjaur presenterade Norrskan för honom.

27-28 november 2012 deltog EU-samordnaren i Piteå, projektledarna i båda kommunerna och en projektmedarbetare från Piteå på European Employment Forum i Bryssel. Projektet deltog som utställare och vi fick också göra en 20 minuters presentation om Norrskan och vårt resultat hittills. Vi hade en del besök i vår monter både av andra svenska projekt och utländska. De tyckte att vi hade ett bra resultat hittills med tanke på vår målgrupp.

Almis VD var på besök på Ideum den 25 januari 2013.

Den 16 april 2013 var Norrskens spridningskonferens i Piteå med inbjudna personer från politiken, myndigheter, organisationer, privata näringslivet.

En artikel om Norrskan publicerades i ESF-rådets bilaga i tidningen Dagens Samhälle. Tidningen gavs ut på mässan i Göteborg i början av november 2013.

Johanna Senneby journalist intervjuade projektledaren och 2 projektmedarbetare i Piteå den 4 februari 2014 om Norrskens framgångsfaktorer och implementering för en artikel som publicerades på SPeL:s hemsida den 12 februari 2014.

Pressrealis till tidningar, varit med i SVT 24, och radio. TV4 Luleå gjorde ett reportage den 5 mars 2014 om Norrskan med en deltagare, vägledare och projektledaren i Piteå. Reportaget sändes den 12 mars 2014 på morgonnyheterna TV4 Luleå och på kvällsnyheterna TV4 Stockholm.

Olika reportage om projekt Norrskan i Piteå Tidningen från projekt start till projekt slut.

Delar av styrgruppen, samverkansgruppen och projektgruppen var den 24-27 mars 2014 på studiebesök till Svolvaer på Lofoten i Norge. Där besökte vi Lofoten Industri AS rehabiliteringsföretag och Våga produkter AS, kabelvåg där de har tillrättalagda arbetsplatser för personer med utvecklingsstörning.

Arbetsmarknadsenheten i Piteå hade den 27-28 mars 2014 studiebesök av 2 personer från Rumänien genom projektet VAPE. Vi berättade om projekt Norrskan och hur vi arbetar i projektet med vår målgrupp.

Avslutning/spridningskonferens i Arvidsjaur den 7 maj 2014 med inbjudna personer från politiken, myndigheter, organisationer, privata näringslivet.

Den 3 juli 2014 deltog projekt Norrsken tillsammans med projekt Gottsunda och projekt job Collage på Almedalsveckan i seminariet kan arbetsmarknadsprojekt leda till jobb? Clara Livbom från temagruppen integration i arbetslivet, instutet har gjort en forskningsrapport där hon intervjuat ESF-projekt. Clara inledde med att kort berätta om rapporten efter det så berättade vi om projektens framgångsfaktorer, implementering, svårigheter med projekt, samarbete med ESF och hur vi såg på framtida ESF-projekt. En diskussion kring hur resultat och erfarenheter kan användas för att utforma arbetsmarknadsprojekt som leder till jobb.

Vi har sökt en uppgradering och under den tiden implementerat arbetet i kommunernas ordinarie arbetsmarknads verksamheter.

I Piteå har de deltagare som var kvar i projektet i juni månad skrivits in i ordinarie verksamhet. Socialtjänsten kommer också fortsättningsvis att rekrytera deltagare till arbetsmarknadsenheten i Piteå kommun. Via ett kommunalt arbetsmarknadsprogram för alla. I Arvidsjaur har det varit oenighet bland politiker angående värdet av projektet för den enskilde individen och samhällsnyttan. Detta kommer förmodligen att medföra att implementeringen i Arvidsjaur fördröjs.

Vi behöver nå nämnder och politikerna, beslutsfattarna, så att de förstår vilken samhällsekonomisk nytta det innebär och vilket nytta det är för deltagarna att få ett drägligt liv.

Vi kommer att skicka resultatet från projektet och de broschyrer vi har till berörda kommun och nämndspolitiker.

Ledningen i arbetsmarknadsverksamheter i kommunerna bör stå med rodet och att vi backar upp dem.

Bearbeta andra förvaltningar, så att de även är med. Arbeta med kontaktverksamhet till landsting (psykiatri) och försäkringskassa.

Extern utvärdering

Redogör för hur den externa utvärderaren (om det är aktuellt) konkret bidragit i projektarbetet. Vilket stöd har det varit för projektledningen och hela projektet?

Serus har följt projektet under de tre första åren och Europeen Minds det sista implementeringsåret.

Serus följeutvärdering har inriktats sig i första hand på mervärdet i projektet utifrån individens perspektiv, projektmedarbetarens perspektiv och samverkande partners perspektiv.

De har även identifierat projektets framgångsfaktorer som i hög grad baserats på metoden/modellen arbetet utgår ifrån och utgjort ett stöd för möjligheterna till imlementering av dessa efter projekt slut. Projektets programkriterier: Innovativ verksamhet och samverkan har också att belysts ur detta perspektiv. Dessutom har identifikationen av framgångsfaktorerna baserats på projektets måluppfyllelse.

De har också tittat på den metod och det utvecklingsarbete som operativt bedrivits i individarbete och analyserat detta. En del i arbetet har varit inriktat på en komperativ analys mellan samverkande aktörer i Arvidsjaur och Piteå där syftet varit att lära av varandra och jämföra arbetsmetoder. Utvärderingen har även belyst projektets jämställdhetsintegrering och tillgänglighetsperspektiv ur såväl deltagares som samverkanspartners perspektiv. Serus har utgjort ett stöd för projektet i det Europeiska lärandet och bistått projektet kring EU 2020.

Följeutvärderingen har syftat till att inrikta sig på att identifiera bakomliggande orsaker till resultaten av de mätbara indikatorerna samt sätta in resultaten i ett större sammanhang och

förklara orsakssamband.

Mervärdet för individen har varit kopplat till ett självskattningverktyg som är utvecklat av Serus och löpande används av individerna i Projektet. Under projektet har det genomförts djupintervjuer löpande med deltagarna för att komplettera självskattningsverktyget och ge en bredare bild av deras upplevelse av projektet. Underlaget från självskattningsverktyget och djupintervjuerna har analyserats och presenterats till styrgrupp.

Serus har haft en viktig roll i att dokumentera intressanta skeenden i utvecklingen av ett utvecklingsprojekt, händelser som inte alltid är så lätta att se när man är mitt i dem. Dokumentation, kartläggning och analys är alltså en viktig del av följeforskning.

De har också varit kritisk, men välvillig rådgivare till projektledning och styrgrupp. Följeutvärderaren har haft erfarenhet från liknande situationer och har kunnat peka på möjligheter och risker som en tidspressad och operativ ledning inte har sett lika lätt. Serus har också haft en roll som kvalitetssäkrare.

Följeutvärderingen har hjälpt projektet att få ytterligare verktyg till att uppnå målsättningen.

Serus har också gjort en SROI- analys (Social Return on Investment) i projektet. SROI är en effektbaserad metod, vilket innebär att faktisk förändring snarare än resultat fokuseras. Resultatet handlar primärt om den kvantitativa summan av en aktivitet. Det innebär att ett resultat av en utbildningsinsats som syftar till att få människor i arbete är antalet personer som genomgått utbildningen. Exempel på effekter är ökat självförtroende och ökad disponibel månadsinkomst som en konsekvens av de jobb som utbildningsinsatsen leder till.

Utifrån de mätningar som gjorts av intressentgrupperna deltagare, anhöriga, projektmedarbetare, staten, Arvidsjaur kommun och Piteå kommun, beräknas den sociala nyttan för projektet till att varje krona som lagts in i projektet skulle motsvara 1.45 i socialt värde. SROI-förhållandet är således 1:145.

Det största värdet (27 %) 13 990 303 kr erhålls av projektes deltagare som fått ökad inkomst som följd av arbete genom projektet, har hittat och påbörjat en utbildning, mår bättre både fysiskt och psykiskt, fått ökat självförtroende och socialt umgänge samt fått en praktikplats som de trivs med som gör att de komme närmare arbetsmarknaden pga. ökade kontakter. arbetslivserfarenhet och mår bättre.

Det näst största värdet (21%) 10 942 170 erhålls av anhöriga som känner minskad oro för sina närstående efter att de fått hjälp att komma vidare av projektet.

20% av värdet 10 432 151 kr erhålls av staten som får ökade skatteintäkter som en följd av att deltagarna fått arbete.

Piteå kommun erhåller 16% av värdet 8 214 371 kr i form av minskade kostnader för försörjningsstöd för de deltagare som gått vidare till studier eller arbete.

Arvidsjaur kommun erhåller 4 863 187 dvs. 10 % av värdet i form av minskade kostnader för försörjningsstöd för de deltagare som gått vidare till arbete eller studier. Att siffran är lägre än för Piteå kommun beror på att man totalt sett har haft färre deltagare i Arvidsjaur än i Piteå.

Projektmedarbetarna erhåller 6 % av värdet 2 899 393 kr i form av minskad stress på grund av mer tid samt en ökad arbetstillfredsställelse då man känner sig engagerad i sitt meningsfulla

arbete och känner att man i hög grad kan hjälpa deltagare ut i arbetslivet.

European Minds har tittat på implementeringen där fokus har legat på nyckelpersoner (politiker och tjänstemän på chefsnivå) i kommunerna för att belysa framgången med implementeringsarbetet. Två mättillfällen (oktober-november 2013 samt juni-juli 2014). Svarar på frågorna: Har implementeringsarbetet påbörjats? Hur långt har man kommit? Vad behöver vi jobba mer med? Har vi kommit längre? Det är tydligt att implementeringsarbetet gått framåt från första mättillfället till det andra.

I Piteå är implementeringen till stor del redan "mentalt" avklarad. Utmaning att visa att kommunen tjänar pengar med verksamheten även fortsättningsvis. I Arvidsjaur har nyckelpersonerna olika bilder av projektet, dess nytta och framför allt ekonomiska resultat. Fokus på att Norrskens utmaningar i Arvidsjaur inte ska upprepas i nya projekt. Implementeringsprocessen skulle behöva fortgå längre tid.

De har också gjort en socioekonomisk ansats för att se vilka besparingar Piteå och Arvidsjaur kommuner har gjort genom att delta i projektet. Projekt Norrskens har fram till i mars 2014 inneburit en beräknad besparing för Piteå kommun på 10,2 mkr och för Arvidsjaur kommun på 4,7 mkr. Besparingen är beräknad utifrån schabloner och alltså igen exakt siffra utan endast en uppskattad besparing.

Egenutvärdering

Redogör för hur ni själva arbetat med att utvärdera ert arbete. Vilket stöd har det varit för projektledningen och hela projektet?

Serus har följ projektet under projekttiden för utvärdering.
European Minds har följt projekt under implementeringsåret.
Vi har utskrivningsdokument, kartläggningsdokument, enkäter till deltagare efter aktiviteter. Styrguppsmöten, projektgruppsmöten, lokal projektgruppsamverkan, lägesträffar i projektgrupperna varje vecka i respektive kommun.
Feedback och reflektionsträffar.
Dokumentation av lärande med deltagare och arbetsgivare under praktik och subventionerad anställning.
Kontinuerlig utvärdering och uppföljning mot projektmålen har skett månadsvis och rapporterats till varje stygrupp möte.
Stygruppen har varit beslutsfattande och fungerat som bollplank samt varit ett stöd för projektets utveckling.

Kommentarer och tips

Vilka tips skulle Du vilja delge framtida projekt? Vad gick bra och varför? Vad gick mindre bra och varför?

Vad bra: Engagerad projektledare och medarbetare
Täta träffar och kontakter mellan projektpersonal både i kommunerna och mellan kommunerna.
I projektet har det funnits en skyldighet att ta rätt på vad/vilka verktyg finns tillgängliga i den egna verksamhet och externa verksamheterna för deltagarna i projektet.
Att tiden i projektet inte har varit begränsad för deltagaren och att det finns mycket tid för vägledaren och deltagaren att träffas och jobba tillsammans. Vägledarna i projektet i båda kommunerna har haft ett stort tålamod, de har skapat en relation med varje deltagare och

inte gett upp även om det varit tungt ibland.

Tillgången till praktikplatser för deltagarna i inledningsfasen av praktiken har varit bra i Arvidsjaur, tack vare arbetsmarknadsenhetens lokal Ideum. Ideum är en pedagogisk arena där deltagarna har tillgång till snickerier och gruppverksamhet, där deltagarna åker ut i samhället för att hjälpa till med gräsklippning, snöskottning mm.

Handläggarna på socialtjänsten i Piteå har känt sig med på banan redan från början av projektet. De har haft bra stöd från sina chefer, de har funnits ett bra samarbete sedan tidigare mellan socialtjänsten och arbetsmarknadsenheten i Piteå. De har också varit bra att projektgruppens personal har sin grundanställning på arbetsmarknadsenheten i Piteå och inte har rekryterats externt. Psykologutredningar som gjorts i projektet där vi kunnat klargöra funktionsnedsättning vilket förklarar deltagarens tidigare tillkorta kommanden i samhället. Det är också viktigt att ta med, att ett bra resultat inte alltid betyder att deltagaren gått till studier eller arbete. Utan de deltagare som gått till sjukersättning eller aktivitetsersättning är också ett lyckat resultat.

En viktig erfarenhet är att det finns administratör och ekonom i projektet.

Mindre bra: Fler psykologutredningar hade varit önskvärt. Eftersom flertalet av de deltagare som varit inskrivna i projektet har någon form av funktionsnedsättning. Och för att de ska få rätt hjälp och stöd behövs en utredning. Finns inte tillräckligt med anpassade praktikplatser/ arbetsplaster till vår målgrupp i kommunerna. Ansvarsfrågan vid rehabilitering av gruppen utan rätt till sjukpenning har projektet inte lyckats lösa. Rapporteringen av medfinansieringen har varit svår och administrativt tungt.

Representanterna från socialtjänsten och arbetsförmedlingen i lokala samverkansgruppen i Arvidsjaur anser att deras chefer inte förstått innebörden av projektet, att de behöver avsätta och värdesätta tid till sin personal som är med i projektet. Ingen/dålig information från arbetsledare, oklara roller vad som ska ske i projektet, visionen från socialtjänsten och arbetsförmedlingen var att deltagarna skulle få en daglig aktivitet, vilket inte överensstämmer med projektansökan där metodmodellen bygger på att alla insatser för individen utgår från dennes behov och förutsättningar. ESF:s regelverk är svår att förstå och tungt administrativt.

Kontaktpersoner

Vilka personer kan den som är intresserad av ytterligare information kontakta?

Ylva Lindström projektledare Piteå kommun
Tele: 0911-69 67 77
Mail: ylva.lindstrom@pitea.se

Catharina Ljungcrantz enhetschef arbetsmarknad Piteå kommun
Tele: 0911-69 71 45
Mail: catharina.ljungcrantz@pitea.se

Christina Eliasson intern projektledare Arvidsjaur kommun
Tele: 0960-158 72
Mail: christina.eliaasson@arvidsjaur.se

Bengt Noren enhetschef arbetsmarknad Arvidsjaur kommun
Tele: 0960-158 73
Mail: bengt.noren@arvidsjaur.se